

Javítókulcs
MAGYAR NYELVI FELADATOK
8. évfolyamosok számára
MNy2

A javítókulcsban feltüntetett válaszokra a megadott pontszámok adhatók. A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van. A helyesírási és/vagy másolási hibákat javítjuk, de csak akkor vonunk le miattuk pontot, ha arra a javítókulcsban külön utalás van.

1. a) Pl.: patika, paróka, takaró, kaparó 1 pont
A pont akkor adható meg, ha mind a három szó helyes, és nincs köztük helytelen. Minden olyan megoldás elfogadható, amelyet egynyelvű szótárral igazolni lehet.
2. a) jól áll (neki) 1 pont
 b) megállja (a helyét) 1 pont
 c) neki áll feljebb 1 pont
 d) neki áll a világ *vagy* neki áll a zászló 1 pont
 e) jótáll *vagy* kiáll (valakiért) 1 pont
Egy-egy sorban a válasz csak akkor fogadható el, ha minden szó a megfelelő alakban szerepel. Más válasz csak akkor fogadható el, ha az szakirodalommal igazolható.
3. a) Minden olyan megoldás elfogadható, ami tartalmilag pontos, érthető, a tanuló javítja a tájékoztatást kérő mondat pontatlanságát, a válaszadó szavai pedig a kommunikációs helyzetnek megfelelő információt közölnek (ami természetesen lehet nemleges is). 1 pont
 Pl.: A József Attila utcát (utat, teret, sétányt, fasort stb.) keresem.
 Sajnos én sem tudom. *vagy* Nem tudom, nem vagyok idevalósi. *vagy* Jobbra a második utca.
A pont csak akkor jár, ha mindkét eleme tartalmilag helyes.
- b) 1 pont adható akkor, ha a párbeszéd hangvétele udvarias, s ezt nyelvi elem (pl. feltételes mód, udvariasságot kifejező nyelvi formula) jelzi a tudakozódó szavaiban, a válasz pedig nem modortalan, nem nyegle. 1 pont
 Helyes megoldások pl.:
 – Meg tudnád mondani, merre van... *vagy* Légy szíves, mondd meg... *vagy* Elnézést, meg tudnád mondani *vagy* Ne haragudj... *vagy* Bocsánat,
 – Sajnos nem tudom. *vagy* Menj egyenesen, aztán fordulj balra az első utcánál.
 Helytelen megoldások pl.:
 Hol van a József Attila utca?
 Fogalmam sincs. *vagy* Gőzöm sincs. *vagy* Mit tudom én! *vagy* Nem látod a táblát?
A pont csak akkor jár, ha mindkét eleme helyes.
 a)-b) A megoldásban a tegeződés és a magázódás is elfogadható.
4. a) A) tudta volna 5 pont
 B) lenne
 C) nem fogom elérni
 D) meredek volt
 E) legyél erős
Minden helyes válasz 1 pont. Csak a pontvonalra írt szavak vehetők figyelembe. A mondatok aláhúzása csak segítheti a tanulót a megoldásban, de az aláhúzás önmagában nem értékelhető, az csak próbálkozásnak tekinthető.
 A)–E) A válasz csak akkor fogadható el, ha a helyes megoldás mellett nem szerepel helytelen.
 A megadottaktól eltérő válasz akkor fogadható el, ha az érvényben lévő tankönyvvel igazolható.

- b) Aláhúzva (és más nem): 2 pont
 I. nem dönthető el
 II. igaz
Minden helyes válasz 1 pont.
Amennyiben a tanuló nem aláhúzással, hanem más módon (pl. karikázással) jelölte a helyes választ, és a válasza egyértelmű, a pont megadható.
5. a) tündér és boszorkány vagy tündér és sárkány 1 pont
A pont csak akkor adható meg, ha mindkét eleme helyes, és más szó nem szerepel.
- b) ocsmány és ronda (randa) 1 pont
A pont csak akkor adható meg, ha mindkét eleme helyes, és más szó nem szerepel.
6. a) Könny, Könnycsepp, Sírás, Sírj! 1 pont
Más hasonló, a vers témájára vagy formájára utaló cím is elfogadható.
- b) Az igekötős igék egybeírásának hibája (pl. el sodorja, el szakad), a mondatkezdő nagybetű hiánya (pl. sírj), a központosítás hiánya (pl. sírj hogy) 1 pont
A válasz csak akkor fogadható el, ha a jó példa mellett szerepel a szabálytól való eltérés helyes megnevezése. Helytelen a megoldás akkor is, ha a példa jó, de az indoklása nem, illetve ha a példa rossz, bár a szabálytól való eltérés megnevezése helyes.
- c) (ha el)szakad 1 pont
- d) lánc vagy nyakék 1 pont
7. a) duzzadó vagy fénylő 1 pont
- b) sok vagy millió 1 pont
- c) fonj 1 pont
8. a) visszhangot 1 pont
- b) bonyolulttá 1 pont
- c) megjátssza 1 pont
- d) illeszd 1 pont
- e) szőj 1 pont
- f) jegygyűrű 1 pont
Amennyiben a tanuló nem aláhúzással, hanem más módon (pl. karikázással) jelölte a helyes választ, és a válasza egyértelmű, a pont megadható.
9. a) Az egyik a végzős diákok nevét, a másik a lehetséges állások (munkahelyek) megnevezését tartalmazza. 1 pont
A válasz csak akkor fogadható el, ha mindkét eleme helyes.
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
- b) (Ide-oda cikázik, és) véletlenszerűen összepárosítja a neveket az állásokkal. 1 pont
*A válasz akkor is elfogadható, ha a repkedést nem említi a tanuló. A válasz csak akkor fogadható el, ha abban egyértelmű utalás van a **név** és az **állás (munkahely, foglalkozás)** összepárosítására.*
- c) A) ceremónia (1 pont) 3 pont
 B) tanonc (1 pont)
 C) pikkel (1 pont)
- d)

teljes név	jövendő foglalkozás, beosztás	a jövendő munkahely pontos neve
A) Ad Albert	varázsszegéd	(elméleti) hókuszpókuszológiai tanszék
B) Pohonc	főmágus	Elvarázsolt Erdő
C) Fitzhuber Dongó	hivatalnok	Lakótelepi Körzeti Varázslóhivatal

3 pont

Minden helyes válasz soronként 1-1 pont.

Csak akkor adható meg az 1 pont soronként, ha az adott sorban mindkét válaszelem helyes.

- e) Aláhúzva (és más nem): 2 pont
 A) nem tudjuk biztosan
 Mivel a szövegben Dongó érzéseit („Dongónak úgy rémlett”) nem támasztja alá sem a narrátor, sem más szereplő szövege, ezért nem tudhatjuk biztosan, hogy igaz-e az állítás.
 B) nem tudjuk biztosan
Minden helyes válasz 1 pont.
Amennyiben a tanuló nem aláhúzással, hanem más módon (pl. karikázással) jelölte a helyes választ, és a válasza egyértelmű, a pont megadható.
10. a) Tartalom 3 pont
 3 pont, ha a fogalmazás megfelel a megadott témának, a tanuló álláspontja egyértelműen azonosítható, és a bemutatott 2-2 különböző állítás helytálló.
 2 pont, ha a fogalmazás megfelel a témának, a tanuló álláspontja egyértelműen azonosítható, de csak 2-3 állítása van, illetve fogadható el.
 1 pont, ha a megadott témának megfelel ugyan, de nem hoz állításokat, vagy csak egy elfogadható állítása van a megadott szempontokkal kapcsolatban.
 0 pont, ha nem felel meg a megadott témának, tartalmatlan, semmitmondó a fogalmazás.
 A pontszám nem függhet a tanuló véleményétől.
- b) A szöveg szerkezete 3 pont
 3 pont, ha a szöveg kerek, egész, lezárt; formailag is tagolt; logikusan szerkesztett. A szöveg eléri a megadott terjedelmet.
 2 pont, ha a fenti szempontok közül valamelyik nem érvényesül maradéktalanul, például hiányzik vagy szervesetlen a befejezés, aránytalan a bevezetés vagy a befejezés.
 1 pont, ha az első pontban megadottak közül kettő nem teljesül.
 0 pont, ha szövegnek nem minősíthető, összefüggéstelen mondathalmaz a fogalmazás.
- c) Stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, nyelvhelyességi szempontból kifogástalan. 1 pont
- d) Helyesírás 2 pont
 2 pont: legfeljebb 2 központoszási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit).
 1 pont: egy-két ékezet hiánya és legfeljebb 3–5 központoszási hiba. Legfeljebb egy hiba az egybeírás-különírás terén, de súlyos hibának számít az igekötős igék, a névutós névszók és a tagadószó helytelen írása, tehát ilyen hiba esetén nem adható pont.
 A felsoroltaknál több és/vagy súlyosabb hiba esetén 0 pont.
- e) Külalak, íráskép 1 pont
 1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználata egyértelmű, nem használja a pontsoron túli („margón kívüli”) területet.
 Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználat, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre.

c)–e) Ha a terjedelem rövidegsége miatt egyes szempontok nem ítéltethők meg, akkor azokra nem jár pont.